

سدھ گوسٹ ارتھات نام دا سدھانت

(میر پربت تے سدھاں جوگیاں نال گل بات)

ویاکھیا

کیونکہ جوگی لوک سمادھی لاجپ چاپ پیٹھے رہندے۔ سرت جدھر جدھر جاندی ہے بس اوسے تے دھیان کری جاندے۔ گورو صاحب نے اس طور- طریقے دا کھنڈن کیتا ہے تے اپدیش دتا ہے نرنکار دی صفت صلاح جاں جس کہن، گاؤن توں بناں بھگتی ورتتھ ہے۔ رب دے گنگان نوں نام کیتا ہے تے کیتا ہے کہ نام ہی اس دی پراپتی دا اکواک رستہ ہے۔ "سبدے کا تیبڑا سن تو اؤدھو بن ناوے جوگ ن ہوئی۔"

سمیر بہاؤ کیلاش پربت تے سدھ جوگیاں تے گورو - ایہہ گوشٹی) ► (صاحب دے سوال (؟) - جواب بہاؤ گل بات رامکلی راگ وچ 'سدھ گوسٹ' گورو گرتھ صاحب دے انگ ۹۳۸ توں ۹۶۶ تک سبھائمان ہے۔ انج پور وی انیکاں تھاواں تے جوگیاں دے مٹھاں تے گورو صاحب نے جا جا پرچار کیتا۔ پر 'سدھ گوسٹ' تیسری اداسی ویلے ۱۵۱۹ دیاں گرمیاں وچ ہماچلی پہاڑاں تے ہوئی ہے۔

اتھے اپنی تجھ جہی عقل انوسار صرف گوسٹ دا بہاؤ ارتھ دین دی کوشش کیتی ہے۔ پاٹھک نوں چاہیدا ہے کہ مول سدھ گوسٹ نال نال پڑے۔ بریکٹاں وچ مول سدھ گوسٹ دی تک دا نمبر دتا ہے۔ ساری بانی گورو صاحب دی ہی لکھت ہے۔ سوال سدھاں جوگیاں دے مٹ کے چلیئے۔ جواب تے: گورو صاحب دے:-

سوال (؟) - بچے تسے کون ہندے ہو؟ تیرا ناں کی ہے؟ کتھوں دے رہن والے ہو؟ اتھے کس طرحاں (۲) پہنچے؟

نانک میرا ناں ہے۔ اکال پرکھ دے بھانے 'چ' ► (جواب تریا پھر دا ہی رہندا ہاں۔ ساڈے جیاں دا کھڑا ٹکانا؟ (۳) ستھر ٹکانا تاں صرف نرنکار پرہو دا۔

ایہہ جیون جاں دنیا بھیانک تے اتھاہ ساگر ہے، -؟ کوے پار لنگھیئے اس توں؟ گورو دے در توں کوے پراپتی ہو سکتی ہے؟

جویں مرغابی پانی وچ تدری رہندی ہے جاں جویں چکڑ وچ سوہنا کمل پھل کھڑا ہے، این ایسے طرحاں اس جیون سمندر وچ آہاں تر سکدے ہاں جے ساڈا مٹ شبد نال جڑیا رہے گا تاں۔ دنیا آساں امیدیاں 'جے جیوڈی ہے اسیں نام دے سہارے اس آس وند جگت وچ سچ نوں پچھاندے ہوئے، چڑھدی کلھا (۵) وچ جیوڈے ہاں۔

ایہہ کوے ہو سکدا ہے کہ گورو دے درتے گیاں؟ -؟ ساڈا من شانت ہو جاویگا؟

نام دے آسرے نال جدوں تسے جیون دے سچ ► (۶) نوں پچھان لووگے تاں مٹ ٹھہراؤ وچ آجاویگا۔

جوگ مت دے گیان انوسار، بھائی اسیں تاں گھر -؟ بار توں سرخرو ہو چکے ہاں سبھ کجھ تیاگ دتا ہے۔

باہروں کند مول کھا کے گزارا کری جائیدا ہے۔ پھر تیرتھ یاترا کردے مسست رہیدا ہے۔ کوئی فکر چنتا نہی۔

(۷) دسو تہاڈا کی راہ ہے؟

جواب - سوآمی جی تسے غلط کہہ رہے ہو۔ گھر تاں چھڈ دتا تساں، پر مٹ تاں تہاڈا سدا بھٹکدا ہی رہندا وا۔ نام توں بناں، جیون دے سچ نوں سمجھے بغیر مٹ وچ ٹکاؤ آبی نہی سکدا، مٹ دی بھکھ نہی مردی۔ اسیں تاں گرسٹ وچ رہ کے پی سنجم وچ ہاں۔ (۸) (خانے وی تھوڑا اں، سونے وی اں۔)

سوال (جوگی جوگندر)۔ اے نانک! تسے وی جوگ دی وچار دھارا گرہن کرو۔ سادھو بھیکھ دھارن کرو۔ باراں پنتھاں وچوں کوئی راہ چن لو۔ جوگ-جگت نال (۹) ہی صرف تہاڈا کلیان ہو سکدا ہے۔

تسے کئی مندراں پواؤنا چاہندے ہو مینوں؟ میں ► تاں بردے وچ ہی مندری پا لئی ہے، شبد دی - جس کرکے میں موہ مایہ توں نرلیپ تے کام، کرودھ، لوبھ، (۱۰) (موہ اے بنکار توں سرخرو ہو گیا ہاں۔

کیونکہ نام رانی میں ساری کہانی سمجھ لئی ہے۔ (۱۱) سچ نوں سمجھن تے بن مینوں سنتوکھ آ گیا ہے۔

سوال (جوگی)۔ مکتی توں کی سمجھدے ہو؟ کجھ سمجھ ہے وی صحیح تھانوں؟ کون مکت ہندا ہے؟ (۱۲) گپت کون؟ کون ۸۴ دے گپت وچ پیا رہندا ہے؟

نرنکار گپت روپ وچ ہر رچنا وچ ہے۔ گرمکھ سچ ► وچ سما کے مکت ہو جاندے۔ نگرے منمکھ ۸۴ دے (۱۳) گپت وچ بھٹکدے، جمدے مردے رہندے۔

(۱۴) جیو کیو دکھی ہے؟ -؟

جواب - گیان ہونا بندہ گواچیا ہویا ہے تے دکھی ہے۔ سچے گورو دے در توں گیان حاصل کرکے جیون دا بنیرا مٹ جاندا ہے۔ ہؤے توں جدوں چھٹکارا ہو جاندا ہے تاں آپے سن (کھالپین) حاصل ہو جاندا ہے۔ (۱۵) (۱۶) (سن اوستھا بدھ مت دی دھارنا ہے جنو (جوگیاں وی اپنا لیا ہے)

(۱۷) (کی لبھدے بیئے ہو؟ گھر بار کیو چھڈ دتا؟ -؟

وکھ وکھ وچار دھاراواں دی کھوج کر رہا ہاں۔ ► (۱۸) (کتھے کتھے سچ ہے ایہہ ویکھ رہا ہاں۔

بجے توں کس جگت نال اپنی اچھاواں، آساں - ؟
(۱۹) امیدان ختم کیتیاں۔ ایہہ اک کوہ چبیا؟

➤ ستگور دی شرن وچّ جا کے، شبدتے گیانے وچّ میریاں اچھاواں مکا دتیاں تے میں اج ہر جی وچّ نرنکار دی جوت انوبھو کر سکدا ہاں۔ تنے گن (رجو، ستو، تمو) دے مٹن کر کے ایہہ لوہا چب سکدا ہاں۔ مینوں پتہ ہے، مکتی تان نرنکار دی بخشش صدقہ (۲۰) ہے۔

اوہ کھڑے لوک نے جناں سنّ اوستھا حاصل - ؟
کیتی۔ موت دا ڈر کوہ مکینگا کوہ نربھو اوستھا (۲۱) حاصل ہوویگی؟

➤ صبر، سنتوکھ بھاو بھانا مندیاں تے گورو دے شبد رانہی ہؤے روپی زہر نوں مکاؤن نال رچنہار (۲۱) دی ہوند دا احساس ہووے گا۔

(۲۲) جیو کتھوں آؤدا ہے تے کتھے جاندا ہے؟ - ؟

➤ نرنکار دا اک کھیل چل رہا ہے اسدے حکم تحت ہی جی پیدا ہندے تے مردے کھیدے رہندے۔ سچ نال جڑے رہن تے شبد رانہی پھر مکتی دی پراپتی (۲۲) ہے۔

مڈھلا سدھانت ایہہ ہے کہ گیان رانہی سرسٹی دے رچنہار نوں کھوجنا، پچھاننا، نرنکار دے حکم تے (۲۳) سچ دی اہمیت سمجھنا۔

پھر سمجھ آئیگی کہ کوہ اوہ نرگن توں سرگن سرورپ بدلدا ہے۔ جمن مرن توں جی دی مکتی ستگور دے دتے گیان کر کے شبد دے آسرے ہی ہو سکدی ہے، اوہ وی تان جے نرنکار دی کرپا درشٹی ہو جاوے تان۔ ایہہ تان جیندے جی مرن والی گلّ ہے پھر سبھ کجھ سمجھ آجاندا ہے، جدوں ہؤے (۲۴) دی کہانی سمجھ آؤدی ہے تان۔

اس سچے نرنکار توں رچنا پیدا ہندی ہے تے اوسے وچّ ہی سما جاندی ہے۔ جہڑے سید دے لڑ لگے اوہ سکھی نے تے نام و ہونے منمکھ اگیانتا کر کے بھٹک (۲۵) رہے تے دکھی نے۔

منمکھ بھلڑ مڑیاں مساناں وچّ جا، جنتر منتر پئے کردے پھردے۔ بیگانیاں ول دھیان ہندا ہے۔ پر (۲۶) جہڑے سچ نال جڑے تے اوہ انند وچّ ہن۔

گورو دے سکھ (گرمکھ) سچے نرنکار دا منّ وچّ ڈر رکھدے ہن۔ بانسی پڑھدے، ہری دے گن گاؤدے گاؤدے اتم پدمی پا جاندے۔ گرمکھ تان سواس (۲۷) سواس نال ہری دی ارادھنا کردے ہن۔

گورو تہانوں وید گیان دی واقفیت کرا دندا ہے۔ آہ جہڑیاں بار بار اندر دیاں گلاں کردے ہو ستگورو اس (۲۸) بابت سارا گیان کرا، تہانوں مکت کر دندا ہے۔

گورو دی شرن گیا تہاڈا ہؤے توں چھٹکارا ہو جاندا ہے۔ جہڑی تسی رہساں دی گلّ پئے کردے ہو اوہ

سبھ کھل جاندے ہن۔ (سنئے جوگ جگت تے بھید) (۲۹)

ایہہ سرسٹی دی رچناتے پھر اتھے جو کھیل رچایا کرتے نے ایہہ سارا گیان تہانوں سبدرانہی ملیگا۔ سچے گیان تے نام بناں، ناں تہانوں سماج وچّ عجت (۳۰) پت ملیگی تے ناں ہی تہاڈا ادھار ہووے گا۔

گرمکھ دی بدھروشنا جاندی ہے جس کر کے اوہنوں ماڑے چنگے دی سوچھی ہو جاندی ہے۔ آپ تردا ہے تے ساتھیان نوں وی نال تار لجاندا ہے۔ (منے ۵۷) پاوہ موکھ دواڑ۔۔ منے پروارے سادھاڑ۔۔ (۳۱)

نام بھاو ربّ دی صفت صلاح توں بولیا بغیر کوئی (۳۳) وی سب (جنتر، منتر، تنتر آدی) سبھ بے کار ہن۔ جوگیاں دے سارے ۱۲ جاں سنیاسیاں دے ۱۰ فرقیان کسے وچوں وی ہووے جے نام نہی چیدا تان ایوے (۳۴) بھٹکدا پیا ہے۔

گرمکھاں نوں تھان تھان ٹھوکران نہی پیندیاں۔ (۳۵) مارگ ٹھاک ن پائی۔۔

گرمکھاں نوں سبھاواں وچّ مان ستکار ملدا (۳۶، ۴۱) ہے۔ (منے پت سیو پرگٹ جائ۔۔)

گرمکھاں نوں شاستراں ویدان دی اصلیت دا احساس ہو جاندا ہے۔ (سنئے ساست سمرت وید۔۔ ۳۷ -

(۳۸) نگر و ہماں بھرماں وچّ پھسیا رہندا ہے۔

گرمکھ ہر تھان جتدا ہی جتدا ہے۔ (وقتی طور تے بھاوے دنیاں نوں سمجھ ناں وی آوے۔) ایسے سدھانت تحت رام دی راون تے جت ہندی ہے۔ (۳۹، ۴۰)

گرمکھ نام دے لڑ لگا رہندا ہے بھاو اوہ ہمیشاں ربّ (۴۲) دے گن گاؤدا رہندا ہے۔

تیرا مول کی ہے جہدے آسرے پیا پھر دا اے؟ - ؟
(۴۲) تیرے گورو دا کی ناں ہے جہدا توں چیلدا اے؟

➤ سوامی جی ساہ آؤدا ہے تان چلائیمان ہاں۔ ستگورو توں شبد والی مت لئی ہے۔ سب دی دھنّ سرت رہندی ہے۔ کتھا وی ربّ دی ہی تے ہؤے توں چھٹکارا ہو گیا ہے۔ سو ایہہ منّ لو شبد ہی میرا (۴۴) گورو ہے۔

(۴۵) ساڈا ہنکار، ساڈی میں میں کوہ مٹیگی؟ - ؟

جو اب - شبد دی کمائی کرنی ہے تے باقی ربّ تے جھڈ دینا ہے۔ اوہدے بھے وچّ رہنا ہے۔ اوہدی کرپا (۴۶، ۴۷) درشٹی تے گلّ مکتی اے۔

کھڑا طریقہ ہے جس صدقہ دنیا دی تپش - ؟
(۴۸) ساہمنے وی منّ سینتل بنیا رہے؟

➤ شبد دی کمائی صدقہ تہانوں دکھ سکھ پوہیگا

(۴۹) ہی نہی۔

(۵۱, ۵۰) سرے دی گلّ کہ نام ہی اکو اک راہ ہے۔

تسی ہمیشاں سنّ سنّ دی دہائی دئی جا رہے ہو
بھاؤ اوہ اوستھا جدوں آساں امیدان مکّ جانڈیاں
بن۔ بھائی ایہہ اوستھا وی نامتے گیان نال ہی اونی
ہے۔ جدوں بندہ نرنکار ورگا ہو جاویگا۔ جدوں منّ وچّ
صبر سنتوکھ آ جاویگا۔ جدوں ۹ دروازیان دی بھکھ
متّ جاوے گی۔ (۵۲-۵۳, ۵۴) (سنّ جاں شنی دا
سدھانت بدھ مت دا ہے۔)**

کدھّ کوے مٹیگی بھاؤ کدوں منّ برائیاں دا - ?
(۵۵) تیاگ کریگا؟

جواب - جدوں گیان راہی سمجھ پے گئی۔ ہؤمے دا
ورتارا جدوں سمجھ لیا تاں پھر بندہ رجا وچّ آجاندا
ہے۔ (۵۶)

ایہہ شبد دا واسا سریر وچّ کھڑے ٹکانے تے ہندا - ?
ہے۔ جوین ساڈا ساہ تاں ۱۰ انگلاں ڈونگھائی
(بھیہڑیاں) توں شروع ہندا ہے۔ (۵۸) (جوگی لوک
ادھیاتم نوں وی سریر نال جوڑکے ویکھدے ہن۔ انان
دی ناد جوت سبھ سریر دی رچنا نال ہی سبندھت
ہن۔)

جواب - سوآمی جی ایہدا کوئی سریرک ٹکانا نہی۔
اپنے منّ نوں سمجھاؤنا ہے۔ جے نرنکار دی کرپا
درسٹی ہو گئی تاں سبداں سریر وچّ اک طرحاں نال
واسا ہو جائیگا۔ مونہو اپنے آپ صفت صلاح دا شبد
نکلیگا۔ (۵۹) (نکلیگا)

سنّ اوستھا جے حاصل کرنی ہے تاں جیون وچّ سچّ
نوں اپنا لو۔ سبداں راہی پھر ہنکار مر جائیگا۔ آہ جہڑا
اڑا پنکلا سکھمن دسوے دوار لئی ترلے لیندے ہو
ایہہ وی سلجھ جانگے۔ (سنّے جوگ جگت تن بھید ..)
(۶۰)۔

(۶۱, ۶۲, ۶۳) شبد، نام تے سچ، دی ہور اہمیت

ایہہ ہاتھی روپی منّ سریر 'ج کتھے وسدا ہے؟ - ?

تھاڈی سوچ وچّ من ہے۔ جدوں تھاڈی سوچ وچّ
حکم دی اہمیت بہہ گئی تاں منّ وی اڈول اوستھا
وچّ آجائیگا۔

جے ایہہ سریر ہی ناں ہندا تاں من (چیتنتا) نے - ?
کتھے رہنا سی؟ بھاؤ جدوں رچنا ہی نہی سی تاں
(۶۶) سبداں دی لو کوے لگدی؟

اجیہی اوستھا وچّ پھر اجونی ربّ نرنکار اوستھا
بھاؤ نرگن سرورپ وچّ رہندا۔ وکھ وکھ ونگیاں دی
(۶۷) رچنا کھڈ نرنکار دا ہی روپ ہے۔

سنسار دی رچنا کس پرکار ہندی ہے تے فناہ کوے - ?
(۶۸) ہندا ہے جگت؟

ایہہ سارا نام تے ہؤمے دا کھیل ہے۔ باقی ایہہ تسی
جہڑی جوگ دی گلّ کردے ہو اوہ نام توں بناں
سنہو ہی نہی۔ گورو دے در توں ہی اصل جگت دا
(۶۹) پتہ لگدا ہے۔

گل سیوا دی ہے ستگور ملاپ دی ہے۔ ستگور بناں
(۷۰) ملاپ سنہو نہی ہے۔

ہنکار تحس نحس ہون توں بعد ہی منّ تے جت پراپت
(۷۱) ہو سکدی ہے۔

سوآمی جی ساری گلّ دا نچوڑ ایہہ ہے نام توں بناں
اصل جوگ بھاؤ اکال پرکھ نال میل سنہو ہی نہی
ہے۔ نام توں ہی پھر سانوں سمجھ اودی ہے کہ ایہہ
سنسار اک کھیڈ ہے جو اکال پرکھنے رچائی ہوئی
ہے۔

سبداں کا نیبڑا سن تو اڈھو ہن ناوے جوگ ن ہوئی
(۷۳)۔)

سمیرتے ہی ہونی سی سدھ گوسٹ

بھائی منی سنگھ جی نے لکھ دتا کہ سدھ گوسٹ ہٹالے ہوئی
ہے۔ اودوں ہی سکھانے عذر کر دتا۔ لکھیا ہے، "سکھاں بھائی
منی سنگھ نوں کپیا جی ایہہ سدھ گوسٹ سمیر پربت اتے اس
جنمساکھی وچّ لکھی ہوئی ہے۔ تسی اچل وٹالے کہی ہے۔ بھائی
منی سنگھ نے کپیا اسان بھائی گرداس جی دے وچنا انوسار
کہی ہے۔" مطلب صاف ہے کہ بھائی منی سنگھ جی نے بھائی
گرداس دے ادھار اتے صرف ہٹالے لکھیا سی ہور کوئی ثبوت نہی
سی۔

سو اسیں وی ڈاکٹر ترلوچن سنگھ دی رائے نال سہمت ہاں کہ
سدھ گوسٹ کیلاش پربت تے ہوئی ناں کہ ہٹالے۔ ویکھو اندر
حوالے جوین کہ سدھ کجھ بیٹھ لکھے سوال صرف کیلاش تے
:- بیٹھیاں ہی کرنگے ناں کہ ہٹالے

کون تے کیا ناؤ تمارا کوؤ مارگ کوؤ سواؤ .. (ہٹالے دے علاقے وچّ
جوگیاں نوں گورو صاحب دی چنگی طرحاں واقفی ہو چکی
سی۔)

کہ بیسہ کہ ریبے بالے کہ آوہ کہ جاہو ..

کند مول اہارو کھائیئے اڈھو بولے گیانے .. (درگم پہاڑاں تے رہن
والے جوگی ہی اجیہا کہنگے۔ پنجاب دے جوگیاں نوں کند مول
کھان دی ضرورت نہی سی۔)

قصو کارن گرہ تجیو اداسی .. قصو کارن ایہہ بھیکھ نواسی ..
(ہٹالے دی گوسٹ ویلے تک گورو صاحب نے اداسی بانا لاہ دتا سی)
کتّ بدھ آسا منسا کھائی .. کتّ بدھ جوت نرنتر پائی .. (آس جاں
ترشنا مکاؤں دی گلّ زیادہ بودھی لوک ہی کردے ہن۔) پھر سنّ
اوستھا دی پراپتی کرناں بدھ دھرم دا ہی سدھانت ہے۔
پھر لوہاریا جیہے ناں زیادہ تبت وچّ ہی ہن۔

جوگمت اصل وچّ ہے ہی بدھ مت دی قسم

صاحب اس ویلے موجود مذہبی فرقیاں دا ورتن وپار جاں
سدھانت کجھ اس پرکار دسدے تے

مسلمان - مسلمانا صفت سریرت پڑ پڑ کرہ بیچار ک .. بندے سے
ج پوہ وچ بندے ویکھن کو دیداؤ ..

مسلمانان نوں اپنی بنائی نیماولی)

پنجاب پاکستان، صوفی۔ ۳۔ اُوگھڑ ناتھ - گرنار گجرات، اُوگھڑ۔ ۴۔ بال گندائی ناتھ - ٹلا جوگیان جہلم/ کرنال، اُئی۔ ۵۔ بالک ناتھ - دیوڑ سدھ، شاہ ترائی ہماچل، وراگی۔ ۶۔ بھدر ناتھ - آندھرا، راول ناتھ۔ ۷۔ بھگئی ناتھ - کلچھپتر، اُئی۔ ۸۔ بھرتھری بری ناتھ - اجین، وراگ۔ ۹۔ بھجر ناتھ - ہزارا پاکستان، وراگ۔ ۱۰۔ ہساکے ناتھ - ومل گفا بنگال، اُئی۔ ۱۱۔ بلچھایا ناتھ - منی مہیش ہماچل، چرپٹی۔ ۱۲۔ بیر بنک ناتھ - رشمیمکھ، دھوچ پنٹھ۔ ۱۳۔ برمنی ناتھ - جیند بر/ ہستناپنر یو پی، اُئی۔ ۱۴۔ چکر ناتھ - ٹلا جوگیان، نئیشوری۔ ۱۵۔ چندر ناتھ - گنگا ساگر بنگال، کپلانی۔ ۱۶۔ چرپٹ ناتھ - چمبا، چرپٹی۔ ۱۷۔ دریا ناتھ - اٹک دریا پاکستان، نئیشوری۔ ۱۸۔ دنیا ناتھ - گرنار گجرات، وراگ۔ ۱۹۔ دیوا ناتھ - اصراتوی - اوئیپار (اندھجن) پنڈ، ورکاری۔ ۲۰۔ دھرم ناتھ - کیلاش پربت، پو۔ ۲۱۔ دھیر ناتھ - بنگال - دکھن پورب، صوفی۔ ۲۲۔ دھندھا کر ناتھ - اسم ناکالیپنڈ، اُئی۔ ۲۳۔ ایکا ناتھ - پیتھان، مہاراشٹر، ورکاری۔ ۲۴۔ گہنی ناتھ - تر مہیکیشور مہا۔ گجرات، بنگا، ورکاری۔ ۲۵۔ گریبا ناتھ - کانگرا، وراگ۔ ۲۶۔ گورو ناتھ - بہار، اگوری (کپالکا)۔ ۲۷۔ گہلا ناتھ - راول بنگال، راول پنٹھ بانی۔ ۲۸۔ گھوڑا ناتھ چولپیا - آسام لے پور اتر پورب، اُئی۔ ۲۹۔ گوپال ناتھ - ترپرا (کورے گاؤ)، ورکاری۔ ۳۰۔ گور ناتھ، کشمیر سندھ، دھرم ناتھ۔ ۳۱۔ ہوائی ناتھ - پچھم، اُئی۔ ۳۲۔ جمبا ناتھ - زالاپور راجستھان، مناتھی۔ ۳۳۔ گیانیشور ناتھ - الاندی (مہاراشٹر)، ورکاری۔ ۳۴۔ جوںدر ناتھ - جلور (کلش جالا)، پاؤ (بانی)۔ ۳۵۔ کاکاچندی ناتھ - کاگ بھسنڈی تیرتھ (بھدرواہ؟) کشمیر، پاگل۔ ۳۶۔ کالا ناتھ - کلو، اگھوری۔ ۳۷۔ کنکانی ناتھ - بنگال، اُئی۔ ۳۸۔ کانپیا ناتھ - پہاڑ بہار، پاؤ۔ ۳۹۔ کپل ناتھ - گنگا ساگر بنگال، کپلانی۔ ۴۰۔ کایا ناتھ - پنجاب تے نیال، ویراگی۔ ۴۱۔ کھیچر ناتھ - پنچھ، اُئی۔ ۴۲۔ کورنٹ ناتھ - تکششلا، بہار، سنتانہ۔ ۴۳۔ لدھائی ناتھ - پنجاب پریانہ، اُئی۔ ۴۴۔ لنکا ناتھ - لنکا، راول۔ ۴۵۔ مدر ناتھ - پنجاب، راول۔ ۴۶۔ ملک ناتھ - اوڑیسا، اگھوری۔ ۴۷۔ منسائی ناتھ - متھرا، اُئی۔ ۴۸۔ مانک ناتھ - احمدآباد گجرات، ورکاری۔ ۴۹۔ منجو ناتھ - کڈالی، لنکا، مناتھی۔ ۵۰۔ مارکنڈے ناتھ - کیلاش، شو جوگی۔ ۵۱۔ مستا ناتھ - استھل بوڑ، روہتک، اُئی۔ ۵۲۔ میرو ناتھ - بہار، اگھوری۔ ۵۳۔ مینا ناتھ - کشمیر، پاؤ۔ ۵۴۔ ناگراجا ناتھ - سری سیلا پہاڑیاں - دکھن، راول۔ ۵۵۔ نارد دیوا ناتھ - مہاراشٹر، سنتانہ۔ ۵۶۔ نرمائی ناتھ - جیند، اُئی۔ ۵۷۔ نورتی ناتھ - ترمبیکشور، ورکاری۔ ۵۸۔ پیل ناتھ - پریاگ، رامانتھی۔ ۵۹۔ پرہدیوا ناتھ - سکھ، اُئی۔ ۶۰۔ پرکاش ناتھ - بنگال، گجرات، ویراگ۔ ۶۱۔ پرودھا ناتھ - اجین، ویراگ۔ ۶۲۔ رتن ناتھ - بٹھنڈہ (قابل، قندھار، مکہ مدینہ)، سنتانہ۔ ۶۳۔ سہجائی ناتھ - بنگال، اُئی۔ ۶۴۔ سہرویو ناتھ - گوا، ورکاری۔ ۶۵۔ سنک ناتھ - امر کشمیر، سنتانہ۔ ۶۶۔ سنندا ناتھ - کیلاش، سنتانہ۔ ۶۷۔ سنانت ناتھ - بری ناتھ، سنتانہ۔ ۶۸۔ سنت کمار ناتھ - کیلاش - سنتانہ۔ ۶۹۔ سوسوتائی ناتھ - کیکنی (پنجاب)، اُئی۔ ۷۰۔ شیر ناتھ - گوڑ، بنگال، اگھوری۔ ۷۱۔ شرنگری ناتھ - گوڑ بنگال، پاؤ۔ ۷۲۔ شرینائ ناتھ، کلچھپتر، اُئی۔ ۷۳۔ سدھبھا ناتھ - کیکنی پنجاب، جموں، دریائی ناتھی۔ ۷۴۔ سدھاپد ناتھ - ہماچل، اُئی۔ ۷۵۔ سدھاسن ناتھ - اوڑیسا، اُئی۔ ۷۶۔ سکدیوا ناتھ - ٹاپوتے پہاڑاں تے، رامانتھی۔ ۷۷۔ سنندا ناتھ - ڈنگرپر، ویراگ۔ ۷۸۔ صورت ناتھ - پنجاب، اُئی۔ ۷۹۔ تارہ ناتھ - دکھن، پاگل۔ ۸۰۔ ٹنٹی ناتھ - دکھن، پاؤ۔ ۸۱۔ وکرا ناتھ - کیلاش، نئیشوری۔ ۸۲۔ ویرا ناتھ - پنجاب، دریائاٹھ۔ ۸۳۔ ویر ویکش ناتھ - اوڑیسا، ساہجریا۔ ۸۴۔ یگولکیا ناتھ - ہماچل/کوٹ دوار، سنتانہ۔

اس لسٹ توں پتہ لگدے کہ ۸۴ سدھاں وچوں ۲۴-۲۵ سدھ تان پرانے پنجاب (سمیت پچھمی پنجاب، ہماچل، جموں) علاقے توں سن۔

بالے وی ۸۴ سدھاں دی لسٹ دتی ہے ویکھو پی۔ ۲۳۱

بھتھ جان ضدّ جان زور نال نہی۔ ایہہ رستہ تان رجا دا تے پریم دا جپ تپ کر کر سنجم تھاکی بھتھ نگرہ نہی پائے۔۔ نانک سہج ملے جگجیون سنگور بوجھ بجھائے۔۔

تے بڑا مان۔ زیادہ ایہہ اوسے تے پی ویچاراں کری جاندے۔۔ اصل مسلمان تان اوہ بن جو بندگی کردے جنان نوں خدا دے درشنان دی تانگھ بندی ہے۔

ہندو - ہندو صلاحی سالابن درسن روپ اپاڑ۔۔ تیرتھ ناوہ ارچا پوجا اگر واس بھکاڑ۔۔

ہندواں نوں اپنے ویدان شاستراں تے بہت مان ہے۔ تیرتھ یا ترائے (کرّم کانڈی پوجا اتان دا طریقہ ہے

جوگی جاں بودھی - جوگی سن دھیاون جیتے الکھ نام کرتاڑ۔۔ سوخم مورت نام نرنجن کایا کا آکاڑ۔۔

جوگیان دا نشانہ سنّ اوستھا وچ پہنچنا ہے۔ بھاؤ ہر دنیاوی چیز توں دوری۔ اوہ کرتا پرکھ نوں الکھ مندے ہوئے کہندے ہن اوہ (رچنا توں باہرا سوخم اوستھا وچ ہے۔

دانی - ستیا من سنتوکھ ایجے دینے کے ویچار۔۔ دے دے منگھ سہسا گونا سوہ کرے سنساز۔۔

دان دے کے مان محسوس کرناں پر نال ہی منّ وچ رت کولوں (سوگناں ودھ منگ لیناں)

برے لوک - چورا جراتے کوٹیا خارا بیکار۔۔ اکی بودا کھائے چلہہ ایتھاؤ تہا بتھ کائی کار۔۔ جل تھل جیا پیریا لو آکارا آکار۔۔ اوئی چ آکھہ سو توں ہے جانہ تہا بھ تیری سار۔۔

سکھ - نانک بھگتا بھکھ سالابن سچ نام آدھاڑ۔۔ سدا انند رہیہ دن راتی گن ونٹیا پا چھاڑ۔۔

گرمت نوں منن والیاں دی بھکھ، اکال پرکھ دی صفت صلاح) ہے بھاؤ نام۔ ایہہ ۲۴ گھنٹے انند والی اوستھا وچ رہندے تے اپنے آپ نوں ہور گر سکھاں (بھاؤ جہڑے نام وچ رنگے ہوئے) دے پیراں (دی دھوڑ سمجھدے ہن۔ مطلب اتّ دی نمرتا۔

تسی کسی وی جوگی نال گل کرو اوہ سویکار کریگا کہ سنّ اوستھا حاصل کرناں یوگی دا نشانہ ہے۔ پر سنّ دا سدھانت بھگوان بدھ دا دتا ہویا ہے۔ دوسرا جہڑا سنیاں دا سدھانت ہے ایہہ وی بدھ دھرم وچوں اودا ہے۔ کیونکہ بدھ دھرم دا مننا ہے جیون ہے ہی دکھاں دا گھر۔ دکھاں دی جڑھ ساڈی ترشنا ہے جو رشتے ناطیاں آدی توں اتھن بندی ہے۔ اس سببہ دا تیاگ کر کے نروان حاصل کرناں ہی بدھ دھرم ہے۔ پھر ویکھو ساقط متّ جہڑے دیوی پوجا کردے ہن اوہ وی مول وچ بدھ دھرم دے سدھانت دی پالنا ہی کر رہے ہندے۔

سو جوگی کرتے دی بنائی ہر شے توں دوری منگدا ہے، سنیاں رانیہ سنّ اوستھا وچ پہنچنا جدوں کہ گرمکھ ہر شے وچ نرنکار دی جوت ویکھو و سمدات ہویا نرنکار دے گنگان کردا ہے۔

”اکھی قدرت کنی بانی مکھ آکھ سچ نام۔۔“

جوگی واسطے شبد دی اہمیت نہی ہے۔ اوہ دھیان کردا ہے کسی طرحاں سنّ دی اوستھا حاصل کیتی جاوے۔ شروع کدی دو چار شبد منّ ہی منّ وچ بولدا تے پھر چپّ ہو جاندے۔ کہندا ہے اجیا چپ چلدا ہے۔

ناتھ ۸۴ سدھ 9

جوگ مت دے ۹ ناتھ

ناتھ - ۱۔ آدی ناتھ بھگوان شوجی، ۲۔ مچھندر ناتھ، ۳۔ گورکھ 9 ناتھ، ۴۔ اچمبھے ناتھ (اچل)، ۵۔ چورنگی ناتھ (پورن بھگت) ۶۔ جگننّھر ناتھ (گجیبلی) ۷۔ سنتوکھ ناتھ، ۸۔ سنتانہ، ۹۔ ادے ناتھ

سدھ 84

پر بدقسیمتی نال ۸۴ سدھاں دے نال آج بچ نہی پائے۔ اک ویب سائٹ ہٹّ: //نٹھس۔ورگ نے ۸۴ سدھاں دی لسٹ دتی ہے۔ حالان اس وچ کجھ ناں ۱۷-۱۸-۱۹ صدی دے وی دتے ہن۔ پر پھر وی جانکاری لایے وندے ہے کیونکہ اس توں گھٹو گھٹ جوگیان دے بھارت وچ وڈے اشراں دا پتہ لگدا ہے۔ پنجاب والیاں نوں موٹے اکھراں چ دکھایا ہے:

اڑینگا ناتھ - مہاراشٹر، گجرات، پاگل۔ ۲۔ الما ناتھ - کیکنی 1۔

آکھن جوڑ چپے نہ جوڑ۔۔ جوڑ ن منگن دین ن جوڑ۔۔ جوڑ ن جیون مرن نہ جوڑ۔۔

کئی ایہو جہے سر بھرے ہندو شر دھالو ہوئے بن جو سریر بن تہاؤناتے کتے رہا سدا خدکشی ہی کر لیندے سن۔ گورو صاحب نے تہاں تہاں جا سمجھایا کہ لوکوروحانیت دا مارگ ہٹھ نہی سہج دا ہے۔ ایہہ تان پریم دا قصہ ہے۔ پڑو ایودھیا والی ساکھی پنہ ۱۳۳۔

حکم جاں رجا توں کی مطلب؟

بؤمے دی کی کہانی ہے؟
کو سچیا راہوئیے کو کوڑے تے پال۔۔ "حکم اندر سبھ کو باہر"
"حکم ن کوئی۔۔ نانک حکم جے بجھتے ت بؤمے کہے ن کوئی۔۔
ویکھو پریاگ والی ساکھی۔

نام بابت کیو دہائی دینی پئی گورو صاحب نوں

گورو صاحب نے دہائی دتی کیونکہ ہندو، بودھی، تے جن سادھواں وچ اک اوکار نرنکار رب دا سدھانت ہے ہی نہیں سی۔ جدوں ایہہ سرربیوپاک عقلا دی ہوند توں ہی منکر سن تان نام جن دا سدھانت کتھے ہونا۔

ایہہ لوک سریرک ابھیاں، کریاواں تے سنیاس نوں ہی بھگتی سمجھدے سن۔ گورو صاحب نے اوہ پوجا ورت تہ دسی جس وچ رب دی صفت ناں ہووے۔

انان وچ جوگ دا اک ہور طریقہ وی پرچلت ہے 'سہج جوگ' جس انوسار وکھرے وکھرے آسن لاکے ہٹھ کرناں ضروری نہیں۔ بندہ چوکڑی مار کے دھیان لاوے تے بولی بولی سن اوستھا حاصل کرے۔

ہندو پوجا دا طریقہ

ہندو دھرم تے بدھ مت وچ پوجا مکھ طور تے وٹکیگت ہے جدوں کہ اسلام، ایسائیت تے گرت انوسار پوجا سموہ وچ وی ہندی ہے۔

- ہندومت انوسار

پوجا، اورتی دی دیوتیاں تے دیواں دی مکھ طور تے گنیش، شو، جی، سری کرشن، سری رام، بنومان، وشنو بھگوان، لکشمی، درگا، کالی ماتا، سرسوتی، آرکھان تے تسلی آدی دی، ۳۔ دریاواں ندیاں دی، ۵۔ براہمن دی، ۵۔ کنواری لڑکیاں دی، کیتی جاندی ہے۔ پوجا وچ آرتی اتاری جاندی ہے۔

وید-منتر پڑے جاندے ہن، ۳۔ ینتر بنائے جاندے ہن، 2۔

تپ کیتا جاندنا بھاؤ سریر نوں کشٹ دتے جاندے ہن، جس وچ 4۔ ورت (بھکھے رہنا) وی شامل ہے، ۵۔ تیرتھ یاترا، ۵۔ ورت رکھنا۔

درشن کرناں وی بہت پوتر منیا جاندے ہے۔ 5۔

گورو صاحب دے ویلے تک پریشور دا نام جن دارواج نہی سی بھاؤ صفت صلاح کتے گھٹ ہی کیتی جاندی سی۔ سادھواں وچ تپ تے سریر نوں کشٹ دینا سالان بدھی اک ہی آسن تے کھڑے/ بیٹھے آدی آدی۔ کتے آہوتی (قربانی) وی دتی جاندی سی کسے دیوتے توں قربان ہو جانا وی پرچلت سی۔ ایہہ ظلم ویکھے گورو صاحب دا پوتر کومل بردا تڑپھ اٹھیاتے انانے ہر پرسدھ دھارمک ستھان تے جا جا کے دہائی دتی کہ پرہو دی استت بغیر تہاڈے ایہہ کرم کانڈ ورتتہ ہن۔

گورو صاحب دی گھالنا دا وڈا اثر پیا۔ اج ہندواں وچ نرنکار استت دارواج عام دیکھیا جاندے ہے۔ سادھو وی اکثر اپنی تپسیا ویلے رب ول دھیان کردے ہن۔

حالان کرم کانڈ اج وی وڈے پدھرتے جاری ہن پر اج کھڈ ہندو ہی انان کرم کانڈاں نوں ورتتہ سمجھن لگ پیا ہے۔

نام

گورو نانک دا مشن

نام بھاؤ کسے دا گن، جس، استت، وڈیائی، صفتاں، صلاحنا، کیرتی، پرسنسا، مہما، شلاگھا، اپما، تعریف۔ سو نام جینا اس دی پراپتی دا اکو اک رسوتہ ہے۔ بنا شیب دے ناد-جوت والی سمادھی سکھی وچ پروان نہی۔

بچہ سبھ توں پہلاں ماں کہنا سکھدا ہے تے بعد وچ اس ل خود دے ناں دا وی گیان ہو جاندے ہے۔ اوہدا ناں لین تے جھٹ سر چکدا ہے۔ سو کون نہی جاندے کہ نام جاں ناں دا کی ارتھ دا ہے۔ اوئے تیرا ناں کی ہے؟ 'نام' لفظ فارسی تے سنسکرت دوواں مول بھاشاواں وچ ملدا ہے۔ یورپین ملکاں وچ وی لوواں ملواں جیہا ہی شیب ہے۔ انگریزی تے جرمن وچ جویں نام دی جگا نیم ہے۔ لاطینی وچ نامن، فرانسیسی تے اٹالین وچ نوم، روسی وچ ایان، سپینش وچ نامبرے، رومانیئن وچ نوے جاپانی وچ نمائ کہ دتا جاندے ہے۔ سو کئی حیرانی دی گل، نہ لفظ ساری دنیان وچ سانجھا ہے۔ حالان چینی وچ نام نوں منن، ترکی وچ اسم کیہا جاندے ہے۔

مول روپ وچ ناں لفظ دا ماتنا دا ہے: 'گن' صفت 'جاں' جس! آدی کال توں ہی کسے دا ناں اس دے گناں انوسار رکھیا جاندے ہے۔ 'لنجا' 'کانا' 'پھینا' جے سوہنا ہووے تان سندر سنگھ، روڑ سنگھ، جاں سوہن سنگھ۔ ہاں، کئی واری ماپے تان ناں رکھ لیدے ہن مل سنگھ بھاؤ بھلوان پر بندہ ماڑوا نکل اُودا ہے۔ کتے ناں دا ہے اچا پنڈتے کتے نیواں بازار۔ جے پنڈ دولے قلعہ دا سسی تان ناں 'قلعہ پھمن سنگھ'۔ بازار کاٹھیان تے لون منڈی۔

ٹھیک ایسے طرحاں رب دا ناں وی اوہدے گناں جاں صفتاں وچ ہی ہے۔ پر رب اجیہی طاقت ہے جس دا بیان نہیں کیتا جا سکدا۔ جے اک موٹی جہی اداہن دتی جائے 'جلی دے کرنٹ' دی تان شاید گل کجھ سپشٹ ہو سکدی ہے۔ کرنٹ نال پکھا چلدا ہے جو ہوا دندا ہے، پانی کھچن والا پمپ چلا سکدا ہے آدی آدی... اوسے طرحاں رب دے گن ہن کہ: اوہ کرتار ہے: پیدا کردا ہے، داتا - جیواں داتاں دندا ہے، اچت - تباہ نہیں ہو سکدا، انترجامی - ساریاں دے دلاں دی جاندے ہے، موہن - منال ل موہ لین والا، کرشن - پنکار بہنن والا، جگدیش - جگت دا مالک ہے، پری - سبھ توں پیارا، واسدپو - خوبصورت، اجونی - جوناں توربت، نرویر - ویر ربت، نربھو - ڈر توں ربت، اکال - سمیں سیما توں ربت، گرپرساد گورو دی کرپا صدقہ نظر اُون والا، سیبھن - خود ہی ستھاپت آدی۔

بھاؤ اس پرکار اس رب دے کروڑاں عرباں نہ ہو سکدے ہن پر پورا ناں کوئی نہیں۔ ہاں اک ناں تھوڑا زیادہ ڈھکوا ہے تے اوہ ہے سچ جاں ست جاں ستنام۔ ایسے کر کے ہی پنجوے نانک نے سیکڑے ناں لین اپرنت لکھیان ہے: کرتم نام کتھے تیرے جہا۔۔ ست نام تیرا پرا (پس) ۱۰۸۳ (پوربلا۔۔)

دسم نانک نے جاپ صاحب وچ 'ستنام' دے ہزاراں نال دتے تے کیہا کہ: تو سرب نام کتھے کون کرم نام پرنٹ سمت۔۔ اے نرنکار اسیں تیرے گناں دے ادھارتے تیل نام دے رہے ہاں۔

ساری سرسٹی ہی اس پرمتا دی رچنا ہے تے جنیاں وی چیزاں پیدا کیتی ہن اوہ ہی اوہدا ہن ہے: پرتھوی ل پیدا کرنا والا، سورج ل پیدا کرن والا، ہاتھی ل پیدا کرن والا، کیڑی ل پیدا کرن والا، پہاڑ (چجی/پیدا کرن والا بھاؤ: 'جیتا کیتا تیتا ناؤ'۔)

سو ہر * سو اس پرہو نوں کوے دھنایئے جو ہے ہی نرنکار؟ (پس) ۱۶۴ (پرکھ اگم ہے کہ کت بدھ پائے۔۔)

اتر: امرت ویلا سچ ناؤ وڈیائی ویچا۔۔ گربانی وچ پھر اک نہی ہزاراں تھواں تے جواب دتا ہے کہ اس دی صفت کر کے ہی اس ل ہر گن پڑیئے ہر گن گئیے۔۔ ہر ہر نام کتھانت * - دھیاؤناں ہے سنیئے۔۔

میں قربان جاننا ہاں تیرے ناواں توں، تیریاں صفتاں توں

اجہیاں ہزاراں پور وی پوتر تکاں اسیں گربانی وچوں لٹیاں بن۔) ساریاں اتھے دینیاں سنبھو نہی۔ جے کسے ویر نوں آجے وی شک ہووے تاں ویبسائیٹ ا.جندگنم.چومت پوری لسٹ ویکھی (جا سکدی ہے جی۔

سو گربانی وچ ہر تھاں ایہو آیا ہے کہ صفت صلاحی اوپدی پراپتی دا اکواک راہ ہے۔

گربانی وی تان نام ہی ہے

کیونکہ گربانی وچ کرتار دی صفت صلاح ہے۔

گورو نانک دے گھر دا اک مڈھلا طریقہ ہے کہ پرہو پراپتی لئی انسان اس دی استت کرے تے اپنی انتائی نوں آگے رکھے۔ گربانی وچ بس دو ہی چیزاں بن اک صفت صلاح تے دوسرا انسان دی اونٹائی۔ کیونکہ 'جس' ہی نام دا ہے اس کر کے گربانی ہی نام ہے۔ پھر وی گورو صاحبان نے گل صاف کر دتی ہے کہ بانی وی نام ہے۔ بیٹھاں ویکھو پیرمان

گن گاوا گن * (۱۲۳۹) گرمکھ بانی نام ہے نامردے وسائی .. * بانی گورو گورو ہے بانی وچ بانی امرت * (بولی بانی .. ۳۶۷ ستگور کی بانی ست ست کر مانہ ایو اتم * (پن-۹۸۲ سارے .. * (پ۹۶) جن نانگ بولے امرت بانی.. * (پن-۱۰۲۸) راہ لینا ہے .. * اندن گن گاوا پرہو تیرے .. تده صلاحی پریم میرے .. ۱۳۰ * امرت بچن ستگور کی بانی جو بولے سو مکھ امرت پاوے .. ۴۹۴ بنونٹ نانک سدا * سن وڈبھاگیا پر امرت بانی رام .. ۵۴۰ * نرمل سید نرمل ہے بانی .. نرمل * گائی پوتر امرت بانی .. ۵۴۰ جوت سپہ ماہ سمانی .. نرمل بانی پر صلاحی جپ پر نرمل اندن گن گاوا پرہو تیرے .. تده صلاحی پریم * میل گواونیا ۱۳۰ * ساچی بانی سدا گن گاوے اس جنمے کالا ہے .. * میرے .. ۱۳۰ * اندن بانی سیدے گانوے ساچ رہے لولائی .. ۱۲۵۹ * ۱۰۵۳ * ساچی گت ساچے چٹ لائے .. گر کی بانی سید سنائے .. ۱۲۷۷ * امرت سید * اندن بانی سید سنائے سچ راتے رنگ رنگاونیا * .. ساچے راتی گر سید وچار .. امرت پیوے نرمل * امرت پر بانی .. گر کی بانی اندن گاوے سبھجے بھگت کروانیا * دھار .. اندن * اندن بانی سیدے گانوے ساچ رہے لولائی .. ۱۲۵۹ * .. کیرتن سدا کرہ گر کے سید اپارا .. سید گورو کا صد اچرہ جگ جگ پر کیرت اتم نام ہے وچ کلجگ کرنی ساڑ .. * ورتاوتنہارا .. ۵۹۳ * مت گرمت کیرت پائے پر نامہ پر ار ہاڑ .. ۱۳۱۴

شبد کی ہے؟

کیونکہ سدھ جوگی بناں کوئی لفظ کہے سمدھی لائی بیٹھے رہندے ہن تے سمرت تے دھیان دندے ہن اس پدھتی دا گورو صاحب نے کھنڈن کیتا تے اپدیش دتا ہے کہ اوپدی صفت صلاح دا شبد کہے بغیر بھگتی ادھوری ہے۔

سو گرمت دا سبد: سکھی وچ گورو کا 'شبد' ستنام، واپگورو ہے جاں پھر گربانی دی کوئی اکائی جاں پھر پوری گربانی وی۔ اوہرن دے طور تے جد ایہاں مول منتر دا سمرن کردے ہاں تاں اوہ وی شبد ہے۔ پورا جھجی وی شبد ہے۔ حکم نامے 'چ آیا پورا پائھ وی شبد ہے۔ (سچا سبد سچی ہے بانی .. ۱۰۴۴، گر کا سبد امرت ہے) سو گربانی دی اکائی ہی شبد ہے۔ اس پرکار کدی (۱) بانی .. ۱۰۵۷ * نرنکار دی کھوج سبدھی وچار کرنی وی شبد ہے۔ اوپدے گناں بابت وچار کرناں وی شبد ہے۔

ایہہ گلاں اس کر کے لکھنیاں پٹیاں ہن کیونکہ اج پنجاب وچ وکھ وکھ ڈیرے اتھن بوچکے ہن جو گرمت بابت لوکائی نوں گمراہ کر رہے ہن۔ انان دے آکھے گورو نانک وی جوگی سی۔ ایہہ 'گرمت سدھانت' بابت گمراہ کر کے لوکائی نوں رب دی استت توں ورج لوکاں ل سربک ابھاساں ول دھگت رہے۔

انان ڈیریاں وچوں ہی اک ڈیرے دی کتاب 'گرمت سدھانت' وچوں کجھ ونگیاں دے رہے ہاں کہ ویکھو کوہ گمراہ کر رہے ہن: بھولی بھالی لوکائی نوں

بھاری جاؤ جیتے تیرے ناؤ ہے۔ (پن-۱۱۶۸) سو اس رب دیاں * صفتاں ہی اس دا ناں ہن۔

پرہو دیاں صفتاں پھر آہا گائے کیرتن راہی کر سکدے ہاں، گلاں باتاں تے وچاراں راہی کر سکدے ہاں۔ سو جس طراں وی اوہدیاں صفتاں ہون سبھ نام ہی ہے۔

بھاؤ قلم کر چٹ لیکھاری گور پچھ لکھ بیچار ک .. لکھ نام * پر بھگتا پر دھن راس ہے گر * صلاح لکھ لکھ انٹ ن پاراواڑ .. * پوچھ کرہ واپاڑ .. پر نام سلاہن سدا سدا وکھڑ پر نام ادھاڑ .. نانک نام سلاہ توں انٹ * سچ سلاہن بیے سچے نام ادھاڑ .. پر نام * گرمی نام سلاہیئے دوجا اوڑ ن کوئی .. * ن پاراواڑ .. سلاہن نام من نام رہن لو لائی .. انحد دھنی در وجدے در سچے سیدرتے سے نرمے تچ کام کرودھ انکار .. نام * سوہیا پائ .. گرمکھ پڑھ پر نام سلاہ در * سلاہن صد سدا پر راکھہ ار دھار .. (گربانی وچ اجہیاں لکھاں اداہرناں ہن) سچے سوہیا پاونیا ..

سورب دا ناں جین دا مطلب وی سدھا جیہا ہویا بھاؤ اوہدیاں صفتاں طاقتاں گاؤناں۔ گنگان گائے کیتا جا سکدا ہے، وچاراں رانہی کیتا جا سکدا ہے۔ پڑھ کے بول کے کیتا جا سکدا ہے۔ سو نام نوں سننا، وچارنا، کھوجنا وی نام جین تل ہی ہندا ہے۔

تیسرے نانک نے اداہرناں دے دے کے دسیا گیا کہ ویکھو فلانے بھگت نے پوجا رانہی پراپت کیتا، فلانے پتھر 'چوں پا لیا، فلانے تپ رانہی حاصل کر لیا تاں گورو صاحب نے کسے دی نقطہ چینی کرن دے بجائے سدھا کہہ دتا

چہ جگا کا بن نبیڑا نر منکھا نو ایکو ندھانا .. جٹ سنجم تیرتھ اونا اا جگا ک دھرم ہے کل مہہ کیرت پر نامہ .. ۲

نوٹ: جے پھر وی تسلی ناں ہوئی ہووے تاں بیٹھاں کجھ ہور وی گربانی دیاں پوتر تکاں دتیاں ہن جو ثابت کردیاں ہن کہ

جس گاؤنا، استت، وڈیائیاں، صفت صلاح، کیرتی کرنی ہی نام ہے نام ہی اس دی پراپتی دا اکواک رستہ ہے۔ بیٹھاں گربانی دیاں تکاں دتیاں گتیاں ہن ایہہ دسمن لئی کہ جس گاؤنا بھاؤ گربانی پائھ سکھ داروجانیت مارگ ہے۔ پر تکت دے مگر گورو گرنتھ صاحب دا پنہ نمبر دتا گیا ہے۔ ایہہ اس کر کے دتیاں جا رہیا ہن کیونکہ پنجاب دے اجوکا دور دے جوگیاں نے وڈا کفر تول کے بہت کتابیاں لکھ ماریاں ہن ایہہ ثابت کرن لئی کہ 'ناد-جوت' تے سرت ٹکائی رکھنا نام ہے۔ اوہ سکھاں نوں سمدھی والے پاسے لجا رہے ہن جدوں کہ سکھی کارج شیل منکھ دا دھرم ہے:-

گرمی سچے سلاہنا جس دا انٹ ن پاراواڑ .. گھٹ گھٹ آہیے * حکم وسے حکم کرے بیچار ک .. گر سبدی سلاہیئے ہوئے وچہ پر کیرت سادھسنکت ہے سر کرمن کے کرما .. * کھوئی .. ۳۷ * مہو کہ بولن بولئیئے جٹ سن دھرے پیاز۔ امرت ویلا سچ * ۶۴ جس نو بخسے صفت صلاح .. نانک * ناؤ وڈیائی وچاڑ .. ۲ لکھ نام صلاح لکھ لکھ انٹ ن پاراواڑ .. * پاتساہی پاتساہ .. ۵۰ جنی سن کے منیا تانا نچ گھر واسن .. گرمی سلاہ سچ پر پایا * ۱۶ * پر گن گاواہ پر نت پڑھ پر گن گائے سمائ .. ۶۸ * گنتاسن .. ۲۷ سدا سدا سلاہیئے انٹ ن * من میرے کرتے نو سالاہ .. ۴۳ * پر گن پڑیئے پر گن گئیئے .. پر پر نام کتھا نت سنئیے * پاراواڑ .. ۴۹ * ۹۵- ۱۱ .. مل ستسنکت پر گن گائے جگ بھوجل دتڑ تریئے جیو .. ۱ اندن گن * گرمکھ پڑھ پر نام سلاہ در سچے سوہیا پاونیا .. ۱۲۷ * کیہا کنچن * گاوا پرہو تیرے .. تده صلاحی پریم میرے .. ۱۳۰ * تے ساڑ .. اگنی گنڈھ پائے لوہاڑ .. گوری سیتی تے بھتاڑ .. پتیاں بار بار پر * گنڈھ پوے سنسار .. صفتی گنڈھ پوے دربار .. ۱۴۳ * گرمت پر * گن گاوا گن بولی بانی .. ۳۶۷ * کے گن گاؤ .. ۳۴۴ * بکے ن بولے پر * گن بولہ جوگی ایہہ منوا پر رنگ بھین .. ۳۶۷ * گر پرسادی کرم کماؤ .. نامے راتا پر گن گاؤ .. ۴۱۰ * گن گاؤ .. ۴۱۱ نام سنئیئے نام منئیئے نامے * سچا سبد سچی ہے بانی .. ۴۲۴ * سچی * وڈیائی .. نام صلاحے سدا سدا نام محل پائی .. ۴۲۶ * وڈیائی وڈا پایا .. ۴۲۷ * تیری صفت سچی صلاح .. ۴۶۳ * امرت * بھگت تیرے من بھاو دے در سوہن کیرت گاودے .. ۴۶۸ * بچن ستگور کی بانی جو بولے سو مکھ امرت پاوے .. ۴۹۴

آہ ویکھو ایہناں دی لیاقت
"نام کی ہے؟"

اکھے نام دا بیان کرناں اسمبھو ہے۔

1. نام کی ہے؟ نام چیتن جاں سید دی دھار ل کہدے بن۔ اس وچ تھرتھراہٹ ہندی ہے جاں آواز پرگٹ ہندی ہے اسل اسیں نام (اسن لؤ! نام دھار ہو گیا) اکھدے ہاں۔ پنہ ۳۵۹

2. نام۔ مالک دا سچا نام لفظ نہی، اوہ کوئی ہور چیز ہے۔ اوہ مٹھیا تے رس بھریاں دھناں بن اس وچ پرکاش وی ہے۔ پن۔ ۳۵۱ (!! یا)

3. نام دا بھاؤ ہے شید جاں احد دھن۔ پن۔ ۳۶۰

4. اصلی نام گپت ہے۔ پن۔ ۱۷۹ اتے پن۔ ۳۶۵

سو ایہہ ہے اناں دا نام۔ اکھے نام دا مطلب رت دا ناں نہی نام کجھ ہور چیز ہے۔ تے اگے جا کے اناں صاف ہی کہہ دتا کہ جوت دا ویکھتے دھن دا سنا ہی نام ہے۔

نام 'دا سدھانت مڈھلا مصلیٰ ہے جے اتھے ایہہ پیرا پھیری ناں ' کرن تاں ایہناں دی اگے گل تردی نہی۔ ایہہ پھر گربانی وچوں ادھورا شید چک کے مثال دینی شروع کر دندے بن۔ کجھ اجہیاں :- دتیاں اداہرناں دیکھو

دھن مہ دھیان دھیان مہ جانیا گرمکھ اکھ کہانی۔ "پر 1۔ چلاکی نال اگلی تک نوں جان کے چھڈ جانگے۔"۔ نانک تن کے صد بلہاری جن ایک سبید لوانی۔" (سگگس انگ۔ ۱۷۹) جاں پھر کینگے شید دا مطلب اندر والا شید۔

سرت سبڈ ساکھی میری سنگی باجے لوک سینے۔ پٹ جھولی۔ 2۔ منگن کے تائی بھیکھیا نام پڑے۔ (پر اگلی تک وچ کیرت دی گل ہے انوں ایہہ جان بھگے کے چھڈ جانگے۔" سدھ سادھک از جوگی جنم پیر پرس بہتیرے۔ جے تن ملات کیرت آکھا تا من سیکو کرے (سگگس انگ۔ ۱۷۷)۔"

اجہیاں اک نہی، اناں نے گربانی دیاں ہزاراں تکان دے دے کے بھولے بھالے گرسکھاں نوں گمراہ کیتا ہویا ہے۔

جدوں کہ سچائی ایہہ ہے کہ گورو صاحب نے اناں دے بناں سبید۔ سمدھی والے ابھیاس دا تھاں تھاں کھنڈن کیتا ہے۔

بارہ مہ جوگی بھرمائے سنیاسی چہ چار۔ گر کے سبید جو مر۔" جیوے سو پائے موکھ دواڑ۔ بن سبیدے سپھ دوجے لاگے دیکھہ "ردے بیچار۔ نانک وڈے بے وڈبھاگی جنی سچ رکھیا ار دھار۔"

کیونکہ گرمت کارج شیل منکھ دارستہ ہے تے جوگمت سنیاس ول جاندا ہے اس کر کے اناں نوی نسل دے جوگی تھاں تھاں پھسدے تے پھر باسوپینا جیہا جھوٹھ بولنا پیدا ہے ایہناں نوں۔ کیونکہ گرمت وچ کئی وکھرے سدھانت جاں سنکلیپ بن جوین: نام۔ صفت صلاح، گربانی نت نیم، چاپ گربانی، ارداس، سچ دا، سیوا، کیرتن، بہندیاں اٹھدیاں پریہو نوں یاد کرنا، اشنان، امرت ویلا، بھانا جاں حکم مننا، سنیاس کھنڈن، گرسٹ نبھاؤنا، امرت چھکنا، کریان، شہیدی آدی۔

کیونکہ ڈیریاں وچ ایہناں نوں مفت دے سیوا دار وی چاہیدے بندے نے حالان جوگمت وچ سیوا دا سدھانت ہے ہی نہی۔ جے اناں نوں پچھو کہ سکھ۔ گرمت دا تاں سیوا دا سدھانت ہے پر تسی سیوا کیو لیندو ہو؟ پھر پھسے پھسائے کینگے "دیکھو جی! شروع 'چ سیوا کرنی ہے بعد وچ شید چل پوگا۔" جے اشنان دی گل اتی تاں کینگے "جی اندر دا اشنان کرناں ہے۔" تے کیرتن تے آ "جی اندر والا کیرتن کرناں ہے۔" پر جدوں گورو دے سدھانت بھاؤ بہندیاں اٹھدیاں نام چین دی گل اؤدی ہے تاں ایہہ لاجواب ہو جادے بن۔ کڈھا وڈا گناہ کر رہے بن جدوں کہندے بن کہ دھرم دے رستے سچ بولنا وی اپنا ضروری نہی۔ سکھ اکال پرکھ دی صفت صلاح کرڈا ہے، ایہہ لوک اس ل رب دی استت توں روک، آسنائے ابھیاساں 'چ پارے بن۔ کتھے لیکھا دینگے؟

خیر جگاں جگاتراں توں اجیہا پندا آیا ہے۔ شیطان کدی کس بھیس تے کدی کس وچ بندا ہے۔ برناخشنے وی پربلاد ل نام چین توں ہی

روکیا سی۔ یاد رکھو گورو نانک پاتشاہ نے سانوں 'ناد-جوت' دے جوگ ابھیاسی دوڑ 'چ پین توں ورجیا ہے۔ دیکھو انگ ۱۷۶ توں ۱۷۹ گوگ۔س۔

گربانی دیاں اوہ تکان جو جوگیان دا جھوٹھ نیڑد کر دندیاں ہن
جوگی کہدے بن کہ جوگ سادھناں اپرنٹ الوکک انوبھو بندے بن جوین مٹھتے لاٹ (جوت) دسدی ہے جاں کت وچ ساں ساں (انحد ناد جاں سبید) سنائی دندی ہے۔ گرمت کہدی ہے کہ نام چین نال بھاؤ رب دا جس گاؤن تے سنن کر کے ایہو جہیاں ساریاں پراپتیاں اپنے آپ ہو جاندیاں بن، جوین مکھن کڈھدیاں چھڈی اپنے آپ مل جاندی ہے۔

دھیان رکھو جہناں نوں ایہہ ناد جوت کہندے بن اوہ سریریک کریاواں بن جو سرت بجھن تے محسوس ہندیاں بن۔ سانوں احساس ہونا چاہیدا ہے کہ جیوت سریر وچ نرنتر حل چل پو رہی ہندی ہے۔ دل دھک دھک کر رہا ہے۔ ایسے طرحاں ساڈا مہدا (شٹومچہ) نرنتر پھلدا اتے سکڑدا رہندا ہے۔ اکھاں بند کر کے دباہ پا کے ویکھو ساڈے اٹک نوں نوں بناں روشنی دے ہی جوت (لائیٹ) دا انبھو ہو جاندا ہے۔ ایہہ لکھاری بناں کسے ینتر دے اپنے دل دی دھڑکن (نبض) گن سکدا ہے۔

سنیے جوگ جگت تن بھید۔ (نام سنن کر کے اوہ جگتاں اپنے آپ آ جاندیاں بن جاناں نال سریریک بھید کھلدے بن)

اوٹھت بیٹھت سووت جاگت ہر دھیائیئ سگل اوردا جیو۔ *

انحد دھن واجہہ نت واجے گائی سنگور بانی۔ *

گرمت باجے سبڈ اناہڈ گرمت منوا گاؤ۔ *

گرمتی پرگاس ہوا جی اندر گن گاونیا۔ *

ستسنگت بہہ ہر گن گایا۔ اندر ہر سالاہہ ساچا زمئل ناڈ۔ * وجاونیا۔

انحد دھن واجہہ نت واجے گائی سنگور بانی۔ *

سچی بانی سچ دھن سچ سبڈ ویچارا۔ اندر سچ سلاہنا دھن۔ * نام وسے تس اندر واجے۔ * دھن وڈبھاگ ہمارا۔ ۵۶۴

گرمت باجے سبڈ اناہڈ گرمت منوا گاؤ۔ *

اجہیاں تکان گربانی وچ اک وار نہی بار بار ہزاراں وار آئیاں بن۔ در اصل صفت صلاح والی گل تاں گورو گرتھ صاحب دے ہر تھاں پر پیتے اتی ہے۔

انت وچ گرسکھاں نوں صلاح ہے کہ اناں پاکھنڈیاں دا آسرا چھڈ کے گورو نانک دی شرن وچ آؤ۔ جیجی دے لڑھ لگو۔ چڑھدی کلہاں حاصل کرو۔ جتھے پھر فکر چنتاواں توں مکت ہو کے اندر دی اوستھا ملدی ہے۔ پھر جے اوپدی بخشش ہو گئی تاں بندہ رجا وچ چلنا شروع کر دے۔

سویرے اٹھو۔ اشنان کرو۔ دن دی شروعات جیجی صاحب توں کرو۔ کوشش کرو بولی بولی سمپورن گربانی نت نیم دے لڑ لگ جاؤ۔

جے اجے من تیار نہی تاں گھٹو گھٹ سویرے جیجی، شامی ہراس لے کیرتن سوہلا تاں کرو۔

جے اناں نہی کر سکدے جیجی دا ہی پاٹھ کر لیا کرو۔

جے ایہدے واسطے وی اجے ٹائم کڈھنا مشکل آ رہا ہے تاں گھٹو :- گھٹ اک کم تاں کر ہی سکدے ہو

سویرے جدوں نید کھلدی ہے۔ اٹھ کے بستری تے ہی بہہ جاؤ تے پنج واری مول منتر دا پاٹھ کرو۔ واپگورو اگے ارداس کرو کہ اے اکال پرکھ میرا دن اج چڑھدی کلا وچ نکلے۔ فکر چنتا توں دور رکھی۔ ویکھی کسے دا برا ناں کرناں تے بس فتح بلا کے اپنے روزانہ دے کار وبارتے چڑھائی کر دیو۔

—◆—